

SØFART PÅ CYKEL

Introduktion og lærervejledning

Indhold

Introduktion: Hvad er søfart på cykel?.....	3
Undervisningsforløbets overordnede mål.....	4
Lærervejledning til mellemtrinnet.....	5
1. STOP: DET GAMLE FÆRGELEJE.....	5
2. STOP: BAAGØE OG RIBERS GÅRD	7
3. STOP: FREDERIKSØEN	8
4. STOP: KONGELIGT TOLDKAMMER.....	9
5. STOP: SIMAC (alternativt).....	9
Lærervejledning til udskolingen	11
1. STOP: DET GAMLE FÆRGELEJE	11
2. STOP: BAAGØE OG RIBERS GÅRD	13
3. STOP: FREDERIKSØEN	14
4. STOP: TOLDKAMMERET.....	16
5. STOP: SIMAC.....	17

Søfart på cykel

Introduktion: Hvad er søfart på cykel?

Søfart på cykel er et undervisningsforløb med fokus på Svendborgs søfartshistorie, udviklet af Trafik i børnehøjde og Svendborg Museum. Undervisningsmaterialet er sat sammen af en lærervejledning til mellemtrinnet og en lærervejledning til udskolingen.

Begge forløb baserer sig på et antal historiske stop i Svendborg, som I cykler imellem. På den måde kan I nå rundt til flere stop, samtidig med at eleverne kan øve sig på at cykle i byen. I afsnittet "Historiefaglig baggrundsviden" finder du et udsnit af den viden, der er relevant for de historiske stop. Her finder du også fire beretninger, der knytter sig til Svendborgs søfartshistorie. På denne måde bliver historien gjort mere levende.

På turen til **mellemtrinnet** er der indlagt fire stop:

1. Det gamle færgeleje v. Svendborg Lystbådehavn på Færgevej.
2. Den gamle Middelalderhavn v. Det gule pakhus.
3. Frederikshø
4. Kongeligt Toldkammer, Jessens Mole 12

Du kan med fordel fortælle dine elever beretning 2 og 3 på turen. På denne måde bliver historien gjort mere levende.

På turen til **udskolingen** er der indlagt fem stop:

1. Det gamle færgeleje v. Svendborg Lystbådehavn på Færgevej.
2. Den gamle Middelalderhavn v. Det gule pakhus.
3. Frederikshøen
4. Kongeligt Toldkammer, Jessens Mole 12
5. SIMAC, Graaesvej 27

Du kan med fordel fortælle dine elever beretning 1, 2, 3 og 4 på turen. På denne måde bliver historien gjort mere levende.

I lærervejledningen får du inspiration til, hvordan du kan strukturere undervisningen, når du står ved de historiske stop. F.eks. hvilke historiefaglige pointer der er relevante for de enkelte stop, hvilke spørgsmål du kan anvende til at aktivere eleverne samt hvilke beretninger, der er relevante at fortælle ved de forskellige stop.

Ved de historiske stop anbefaler vi, at eleverne stiller cyklerne lidt væk fra fortællestoppet. Elever har nemmere ved at lytte efter, hvis de *ikke* står med deres cykler.

Vil du have guide på forløbet, kontakt da Trafik i Børnehøjde på: joan@bornetrafik.dk

Søfart på cykel er udviklet med støtte fra SEAF; Augustinusfonden og REMA-butikkerne i Vindeby, Vestergade, Tved og Svendborg Havn.

Undervisningsforløbets overordnede mål

1. Viden om søvejenes vigtighed, både lokalt i Svendborg, men også regionalt, nationalt og globalt.
Herunder den teknologiske udvikling fra sejlskibe til damp- og motorskibe.
2. Svendborg havns udvikling før og nu. Havnen som byens centrum set gennem Baagøe og Riber-slægten.
3. Svendborgs værfter
4. Smugleri i Det sydfynske øhav
5. Søfartsuddannelsen før og nu (kan vælges til eller fra afhængig af tid).

Lærervejledning til mellemtrinnet

1. STOP: DET GAMLE FÆRGELEJE

Læringsmål:

- Søvejenes vigtighed for forbindelsen mellem øboer og Svendborgensere.
- Færgernes udvikling fra sejlskib til dampskib til motorskib.
- Årsagen til at Svendborgsundbroen blev bygget.

Turen starter ved Det gamle færgeleje. Adresse: Svendborg Lystbådehavn på Færgevej. Cyklerne kan parkeres i cykelstativerne ved siden af Færgekiosken. Eleverne kan sidde på bænken, imens du fortæller.

På første stop har eleverne brug for en generel introduktion til Svendborgs søfartshistorie, inden du fortæller om Det gamle færgeleje.

Du kan introducere forløbet til eleverne med følgende overordnede punkter:

- I skal lære om Svendborgs Søfartshistorie.
- Der er fire stop på ruten.
- I skal opleve Svendborgs historie med egne øjne.

Introduktion til Svendborg som søfartsby

- Svendborg er en søfartsby – på tværs af tid er byen knyttet til vandet.
- Havnen var et meget vigtigt sted for Svendborg – der var mange arbejdspladser på havnen. Vi skal rundt og se nogle af dem i dag.
- Inden bilerne var det via vandet, at meget af handlen med varer foregik – det var her, der blev sejlet varer til og fra andre dele af landet og fra resten af verden.
- Det var fra havnen, at man kom ud til alle de øer, der ligger i Det sydfynske øhav.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

- Hvorfor tror I, at det er vigtigt at vide noget om Svendborgs Søfartshistorie?
- Hvor mange af jer har familie eller kender andre, der arbejder inden for søfart?
 - Mange børn i Svendborg Kommune har relationer til nogen, der arbejder inden for søfart. Med dette spørgsmål gøres undervisningsforløbet mere relevant for eleverne fra start.
- Hvor mange af jer har sejlet i Det sydfynske øhav?
 - Hvor sejlede I hen?
 - Sejlede I med en færge eller med egen båd?

Når eleverne er blevet introduceret til søfart generelt, kan du gå videre til at fortælle om historien ved dette stop.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

- Hvad er en dampfærge? - Et skib, som drives helt eller delvist af en dampmaskine.
- Hvad er forskellen på en dampfærge og et sejlskib? - Et Damskib drives helt eller delvist af en dampmaskine, et sejlskib sejler for vindkraft.

Fortæl eleverne følgende historiefaglige pointer ved dette stop:

- **Færgerne** har i århundreder været et bindeled mellem Fyn og Tåsinge.
- Første gang man kunne se færgelejet på et kort var ca. 1771 – ud fra et bykort.
- Udviklingen gik fra sejlskibe – dampskibe – motorskibe – bro.
- Færgerne blev hele tiden udskiftet med nye færger, da de blev forældede. Årsagen var, at der kom flere og flere biler, og færgerne blev derfor for små.
- Færgerne mellem Langeland og Svendborg blev nedlagt, det betød at alle passagagerer mellem Langeland og Svendborg nu skulle via Tåsinge.
- **Svendborgsundbroen** blev indviet i november 1966.

2. STOP: BAAGØE OG RIBERS GÅRD

Ved Sejlskibsbroen, Svendborg Havn.

Læringsmål

- Havnen som byens centrum
- Baagøe og Riber - en købmandsslægt i Svendborg.
- Søvejens vigtighed lokalt, national og globalt

Cyklerne kan stilles langs gavlen på det gule hus ved den sorte bro.

Lad eleverne stå på den sorte bro med rebet, imens du fortæller - med front mod Baagøe og Riber.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

- Har I hørt om Baagøe og Riber?

Spørgsmål til beretning 2, der kan engagere eleverne:

- Hvad ville I gøre i dag, hvis I fik øretæver på jeres arbejde?
- Hvordan ville I have det med at skulle rejse væk hjemmefra i ni måneder lige efter I er blevet konfirmeret – uden at kunne ringe hjem?
- Mange drenge i Svendborg tog ud at sejle, hvad tror I at pigerne skulle?
(Det forventedes, at pigerne dygtiggjorde sig inden for madlavning og husholdning, så de kunne passe hus, hjem og børn, når de blev gift.)

Fortæl eleverne følgende historiefaglige pointer ved dette stop:

- **Den gamle Middelalderhavn** er det inderste stykke af havnen. Det er de smalle huse med aflange haver tættest på parkeringspladsen.
- **Baggøe og Riber** er historisk set en af de største købmandsslægter i Svendborg. Stedet er et godt eksempel på søfartens betydning. Varer fragtedes til de store pakhuse fra hele regionen og blev udskibet til andre dele af landet eller endda til andre lande.
- Bygningerne består af de to gule pakhuse og et hus i midten. Førhen kunne man sejle helt hen til de to gule pakhuse. Via et hejseværk (ses øverst oppe på gavlen) kunne man hejse f.eks. kornsække op direkte fra skibet!
- **Livet på havnen.** Fortæl om Vilhelm Jensen, kaldet Snus, der skaffede mandskab til Svendborgs både blandt de unge drenge.
- **Beretning 2.** Fortæl Beretning 2 om 'Sømanden, der fik øretæver'.

3. STOP: FREDERIKSØEN

Ved Ring-Andersens Værft, Frederiksø 7

Læringsmål

- Havnen som arbejdsplads
- Træskib, dampskib, containerskib (Mærsk og Ring-Andersen)
- Ring-Andersens Værft
- Svendborg Værft

Start ved indgangen til Ring-Andersens Værft. Cyklerne kan stilles på den modsatte side.
Det er nogle gange muligt at se træskibene gennem porten og dufte tjæren.
Lad eleverne stå langs med muren til Ring Andersens Værft, imens du fortæller.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

- Hvad er et værft?
- Har I hørt om Mærsk? Hvad har I hørt om Mærsk?

Fortæl eleverne følgende historiefaglige pointer ved dette stop:

Ring-Andersens Værft:

- **Frederikshøens historie** – hvornår blev øen bygget, og hvorfor blev den bygget.
- **Ring-Andersens Værft** blev grundlagt 1867.
- Værftet er gået i arv fra far til søn i flere generationer.
- Ring-Andersens værft har bygget og renoveret træskibe. I dag renoverer de mest træskibe.
- Ring-Andersen har bygget flere af de skibe, der sejlede over sundet til Tåsinge.
- **Læserbrevsfejden:** Fortæl kort om Mærskes syn på Damskibe og Ring-Andersens syn på Sejlskibe.

Svendborg Værft:

Tag eleverne med hen til Kammerateriet, det tidligere Svendborg Værft.

- **Svendborg Værft** byggede stålskibe.
- Svendborg Værft lå i de bygninger, hvor Kammerateriet ligger i dag.
- Fra 1980'erne – 1990'erne var Svendborg Værft A/S byens mest betydningsfulde arbejdsplads. På et tidspunkt var over 600 medarbejdere beskæftiget på værftet.
- Værftet er i dag lukket, men bygningerne står der stadigvæk.

Beretning 3: Fortæl til slut beretning 3 om 'Kokkedrengen' og/eller **beretning 4** om Svendborgs første kvindelige reder.

4. STOP: KONGELIGT TOLDKAMMER

Jessens Mole 12 over for Bendixens Fiskehandel

Læringsmål

- Smugleri lokalt, regionalt og internationalt
- SIMAC før, nu og i fremtiden.

Lad eleverne stille deres cykler for enden af boldbanen modsat det tidligere toldkammer og bed dem sætte sig på bænken langs med boldbanen. Herfra kan de se Toldkammeret.

Bygningen 'Kongeligt Toldkammer' er udgangspunktet for undervisning om smugleri i Det sydfynske øhav.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

- Hvad er en Tolder?
- Hvad er en smugler?
- Hvad tænker I om købmanden på Skarø, der slet ikke skrev noget om nogle smuglere i sin bog?
- Hvad tænker I om smugleri i dag?

Fortæl eleverne følgende historiefaglige pointer ved dette stop:

Kongeligt Toldkammer

- **Kongeligt Toldkammer** var en lokal afdeling af toldvæsnet. Forklar eleverne hvorfor og hvornår man betaler told i Danmark.
- **Smugleri:** Fortæl om de særlige forhold der har gjort sig gældende i forhold til smugler i Det sydfynske øhav – f.eks. Svendborg ligger i et grænseland, Ærø som en tysk ø, Sønderjylland en del af Tyskland.
- **Toldbetjent Rubæk Hansen:** Fortæl om Toldbetjent Rubæk Hansen, der visiterede ud for Strynø. Det siges, at han sov med det ene øje åbent.
- **Købmanden på Skarø havde bijob som tolder:** Fortæl om købmanden på Skarø, der havde et bierhverv som tolder. Han undlod at anmelde smuglerne.

5. STOP: SIMAC (alternativt)

Lad eleverne flytte over på den anden side af boldbanen og bed dem om at sætte sig på bænkerne der.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

- Hvad ved I om SIMAC?
- Kender I nogen, der har gået på SIMAC?

Fortæl eleverne følgende historiefaglige pointer ved dette stop:

- **SIMAC i fortid og nutid:** Fortæl dem derefter kort om SIMAC førhen og i dag.
- **SIMACS fremtid:** Fortæl at man i øjeblikket er ved at bygge et nyt, moderne SIMAC på Østre Kajgade.

AFSLUTNING – TIP EN 10´ER

Tipskuponen indeholder 10 spørgsmål, som eleverne har fået svar på via jeres tur.

Giv eleverne tipskuponen som afslutning på turen og lad dem se, hvor mange rigtige de kan få.

Tipskuponen er udviklet til 6.-9. årgang.

Lærervejledning til udskolingen

1. STOP: DET GAMLE FÆRGELEJE

Ved Den runde lystbådehavn på Færgevej.

Læringsmål:

Søvejenes vigtighed for forbindelsen mellem øboer og Svendborgensere.

- Færgernes udvikling fra sejlskib til dampskib til motorskib.
- Årsagen til Svendborgsundbroens tilblivelse.

Turen starter ved Det gamle færgeleje.

Cyklerne kan parkeres i cykelstativerne ved siden af Færgekiosken.

Eleverne kan sidde på bænken, imens du fortæller.

På første stop har eleverne brug for en generel introduktion til Svendborg søfartshistorie, inden du fortæller om Det gamle færgeleje.

Du kan introducere forløbet til eleverne med følgende overordnede punkter:

- I skal lære om Svendborgs Søfartshistorie.
- Der er fem stop på ruten.
- I skal opleve Svendborgs historie med egne øjne.

Introduktion til Svendborg som søfartsby

- Svendborg er en søfartsby – på tværs af tid er byen knyttet til vandet.
- Havnen var et meget vigtigt sted for Svendborg – der var mange arbejdspladser på havnen. Vi skal rundt og se nogle af dem i dag.
- Inden bilerne var det via vandet, at meget af handlen med varer foregik – det var her, der blev sejlet varer til og fra andre dele af landet og fra resten af verden.
- Det var fra havnen, at man kom ud til alle de øer, der ligger i Det sydfynske øhav.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

- Hvorfor er det relevant for jer at vide noget om Svendborgs Søfartshistorie?
- Hvor mange af jer har familie eller kender andre, der arbejder inden for søfart?
Mange elever i Svendborg Kommune har relationer til nogen, der arbejder inden for søfart. Med dette spørgsmål gøres undervisningsforløbet mere relevant for eleverne fra start.
- Hvor mange af jer har sejlet i Det sydfynske øhav?

Når eleverne er blevet introduceret til søfart generelt, kan du gå videre til at fortælle om historien ved dette stop.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

- Hvad er en dampfærge? - Et [skib](#), som drives helt eller delvist af en [dampmaskine](#).
- Hvad er forskellen på en dampfærge og et sejlskib? - Et Damskib drives helt eller delvist af en [dampmaskine](#), et sejlskib sejler for vindkraft.

De vigtigste, historiefaglige pointer ved dette stop:

- Færgerne har i århundreder været et bindeled mellem Fyn og Tåsinge.
- Første gang man kunne se færgelejet på et kort var ca. 1771 – ud fra et bykort.
- Udviklingen gik fra sejlskib – dampskib – motorskib – bro.
- Færgerne blev hele tiden udskiftet med nye færger, da de blev forældede. Årsagen var, at der kom flere og flere biler, og færgerne blev derfor for små.
- Færgerne mellem Langeland og Svendborg blev nedlagt, det betød at alle passagagerer mellem Langeland og Svendborg nu skulle via Tåsinge.
- **Svendborgsundbroen** blev indviet i november 1966.

2. STOP: BAAGØE OG RIBERS GÅRD

Ved Sejlskibsbroen, Svendborg Havn.

Læringsmål

- Havnen som byens centrum
- Baagøe og Riber - en købmandsslægt i Svendborg.
- Søvejens vigtighed lokalt, national og globalt

Cyklerne kan stilles langs gavlen på det gule hus ved den sorte bro.

Lad eleverne stå på den sorte bro med rebet, imens du fortæller. Med front mod Baagøe og Riber.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

- Har I hørt om Baagøe og Riber?

Spørgsmål til beretning 2, der kan engagere eleverne:

- Hvad ville I gøre i dag, hvis I fik øretæver på jeres arbejde?
- Hvordan ville I have det med at skulle rejse væk hjemmefra i ni måneder lige efter I er blevet konfirmeret – uden at kunne ringe hjem?
- Mange drenge i Svendborg tog ud at sejle, hvad tror I at pigerne skulle?
(Det forventedes, at pigerne dygtiggjorde sig inden for madlavning og husholdning, så de kunne passe hus, hjem og børn, når de blev gift.)

De vigtigste, historiefaglige pointer ved dette stop:

- **Den gamle Middelalderhavn** er det inderste stykke af havnen. Det er de smalle huse med aflange haver tættest på parkeringspladsen.
- **Baagøe og Riber** er historisk set en af de største købmandsslægter i Svendborg. Stedet er et godt eksempel på søfartens betydning. Varer fragtes til de store pakhuse fra hele regionen og blev udskibet til andre dele af landet eller endda til andre lande.
- Bygningerne består af de to gule pakhuse og et hus i midten. Førhen kunne man sejle helt hen til de to gule pakhuse. Via et hejseværk (ses øverst oppe på gavlen) kunne man hejse f.eks. kornsække op direkte fra skibet!
- **Fortæl Beretning 1** om Købmand Ejnar Baagøe, som var som et urværk.
- **Livet på havnen.** Fortæl om Vilhelm Jensen, kaldet Snus, der skaffede mandskab til Svendborgs både blandt de unge drenge.
- **Fortæl Beretning 2** om 'Sømanden, der fik øretæver'.

3. STOP: FREDERIKSØEN

Ved Ring- Andersens Værft, Frederiksø 7

Læringsmål

- Havnen som arbejdsplads
- Træskib, dampskib, containerskib (Mærsk og Ring-Andersen)
- Ring-Andersens Værft
- Svendborg Værft

Start ved indgangen til Ring-Andersens Værft.

Cyklerne kan stilles på den modsatte side. Det er nogle gange muligt at se træskibene gennem porten og dufte tjæren.

Lad eleverne stå langs med muren til Ring Andersens Værft, imens du fortæller.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

- Hvad er et værft?
- Har I hørt om Mærsk? Hvad har I hørt om Mærsk?
- Har I hørt om Ring-Andersen? Hvad har I hørt om Ring-Andersen?
- Hvor meget arbejder man i gennemsnit pr. dag i dag?
- Ved I; hvor meget man arbejdede om dagen, dengang Ring-Andersens Værft startede i 1867?

Fortæl eleverne følgende historiefaglige pointer ved dette stop:

Ring-Andersens Værft:

- **Frederikssøens historie** – hvornår blev øen bygget og hvorfor blev den bygget.
- **Ring-Andersens Værft** blev grundlagt 1867.
- Værftet er gået i arv fra far til søn i flere generationer.
- Ring-Andersens værft har bygget og renoveret træskibe. I dag renoverer de mest træskibe.
- Ring-Andersen har bygget flere af de skibe, der sejlede over sundet til Tåsinge.
- **Mærsk** var tilflytter og stiftede Dampskibsselskabet 'Laura' i Svendborg. Han blev selv kaptajn på skibet Laura.
Han gik meget ind for at modernisere skibsfarten – med dampskibe
- **Læserbrevsfejden:** Fortæl eleverne om læserbrevsfejden mellem Mærsk og Ring-Andersen.
Mærsk syn på Damskibe og Ring-Andersens syn på Sejlskibe.
- **Ring-Andersen i dag** - I dag renoverer de mest træskibe.
- **Mærsk i dag** – Mærsk er blevet en verdensomspændende virksomhed.
- **Arbejdstid** på værfterne før og nu.

Svendborg Værft:

Tag eleverne med hen til Kammerateriet.

- **Svendborg Værft** byggede stålskibe.
- Svendborg Værft lå i de bygninger, hvor Kammerateriet ligger i dag.
- Fra 1980'erne – 1990'erne var Svendborg Værft A/S byens mest betydningsfulde arbejdsplads.
- På et tidspunkt var over 600 medarbejdere beskæftiget på værftet.
- Værftet er i dag lukket, men bygningerne står der stadigvæk.

Havnen og bygningernes udvikling

Kammerateriet er et godt eksempel på, hvordan en bygning skifter funktion over tid.

Førhen blev bygningerne brugt som en arbejdsplads for flere hundrede arbejdere. Det var en vigtig arbejdsplads i Svendborg. I dag er det et sted, hvor befolkningen kommer for at feste og hygge sig.

Du kan tale med eleverne om den udvikling, der er sket på Frederiksøen. Frederiksøen blev bygget, fordi der var behov for mere plads til havneaktiviteter. I dag bygges havnen om, så Svendborgs borgere kan forlyste sig på Frederiksøen.

SKRIVEOPGAVE:

'Forestil jer, at væggene på Kammerateriet kunne tale'

- Hvad vil væggene fortælle os, hvis de kunne tale?
- Ud fra det du har fået at vide på turen, skal du skrive en kort tekst, hvor du forestiller dig, at væggene fortæller dig om livet i bygningen gennem tiden.

4. STOP: TOLDKAMMERET

Læringsmål

- Tolderens arbejde og betydning.
- Smugleri lokalt, regionalt og internationalt

Lad eleverne stille deres cykler for enden af boldbanen modsat det tidligere toldkammer (Jessens Mole 12, overfor Bendixens Fiskehandel) og bed dem sætte sig på bænken langs med boldbanen. Herfra kan de se Toldkammeret.

Bygningen 'Kongeligt Toldkammer' er udgangspunktet for undervisning om smugleri i Det sydfynske øhav.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

Hvad er en Tolder?

Hvad er en smugler?

Hvilke toldregler gælder i dag?

Hvordan ser I på smugleri i dag?

Fortæl eleverne følgende historiefaglige pointer ved dette stop:

Kongeligt Toldkammer

- **Kongeligt Toldkammer** var en lokal afdeling af toldvæsnet. Forklar eleverne hvorfor og hvornår man betaler told i Danmark.
- **Told** betales stadigvæk i dag. I dag skal man betale 16,9 % told på varer over 1150 kr., som købes uden for EU.
- **Smugleri:** Fortæl om de særlige forhold der har gjort sig gældende i forhold til smugler i Det sydfynske øhav – f.eks. Svendborg ligger i et grænseland, Ærø som en tysk ø, Sønderjylland en del af Tyskland.

Herunder er forslag til en række smuglerhistorier, som du kan fortælle eleverne.

- **Toldbetjent Rubæk Hansen**, der visiterede ud for Strynø. Det siges, at han sov med det ene øje åbent.
- **Steen Tobak**, Tullebølle, næstformand i Dansk Folkeparti på Langeland. Han købte varer på tilbud i Tyskland og solgte dem videre til Langelændere.
- **Spritruterne** Bagenkop-Kiel og Faaborg-Gelting kommer til i 1960'erne.

5. STOP: SIMAC

Graaesvej 27

Sæt cyklerne på græsplænen på den modsatte side af SIMAC.

Læringsmål:

- Svendborgs søfartsskoler
- SIMAC før, nu og i fremtiden.

Start med at kigge ud over havnen og tal om de steder, hvor I har været rundt i dag.

Flere af stederne kan ses fra SIMAC.

Spørgsmål, der kan engagere eleverne:

- Hvad ved I om SIMAC?
- Kender I nogen, der har gået på SIMAC?

Fortæl eleverne følgende historiefaglige pointer ved dette stop:

- **SIMAC førhen:**
Svendborg har haft mange søfartsskoler gennem tiden.
 - Svendborg Navigationsskole
 - Svendborg Maskinmesterskole
 - Kogtved Søfartsskole
 - A.P. Møllers Værkstedsskole
 - Svendborg Søfartsskole
- **SIMAC nu:**
Disse fire søfartsskoler er slået sammen og hedder nu SIMAC (Svendborg Internationale Maritime Academy).
- **SIMACS fremtid:**
Fortæl hvilke uddannelser man kan få på SIMAC i dag.
Fortæl om byggeriet på havnen, hvor det nye SIMAC bliver bygget.

Beretning 3: Fortæl til slut beretning 3 om 'Kokkedrengen'.

AFSLUTNING – TIP EN 10'ER

Du kan afslutte turen med at give eleverne en tipskupon og lad dem se, hvor mange rigtige de kan få. Tipskuponen indeholder 10 spørgsmål, som eleverne har fået svar på via jeres tur.